

УДК 553.5+691.2

О.Л. Гелета, кандидат геологічних наук

О.В. Горобчишин

А.Н. Кічняєв

ДГЦУ

В.А. Нестеровський, доктор геологічних наук

С.А. Вижва, доктор геологічних наук

ННІ «Інститут геології» КНУ ім. Т. Шевченка

Інтерактивна база торгових марок імпортного декоративного каміння – джерело інформації про якісні характеристики та сортові відміни

Рассмотрены вопросы определения сортности импортного декоративного камня на основе его квалиметрических текстурно-структурных и колористических характеристик, а также качества полированной поверхности. Предложено создать интерактивную базу торговых марок импортного декоративного камня, которая будет использоваться для определения сортности декоративных камней.

This article describes some aspects of the determination of the grade of imported decorative stones based on qualimetric characteristics: textural and structural, color and quality, polished surface. It was proposed to create an interactive database of brands of imported decorative stones which will be used to determine the grade of decorative stones.

Питання визначення сортності імпортного декоративного каміння у разі його ввезення в Україну на сьогодні є досить актуальним. Система проведення вартісної оцінки виробів з природного каменю в Державному гемологічному центрі України, яка здійснюється на виконання постанови Кабміну від 27.07.1994 № 512 «Про загальну класифікацію та оцінку вартості природного каміння», передбачає дослідження ряду критеріїв, а саме: назви матеріалу, країни його походження, типу виробу, розмірів (товщини) і кольору виробу, фактури обробки його поверхні.

Разом з тим особливості колористичних і текстурно-структурних характеристик декоративних каменів визначають їх сортові відміни, що безпосе-

редньо впливає на вартість продукції. Наприклад, плити з декоративного каменю однієї і тієї самої торгової марки з різними сортовими відмінами можуть різнитися у ціні на 100 %. З метою створення системи оцінки вартості з урахуванням сортових відмін за якістю продукції з декоративного каміння в ДГЦУ в рамках науково-дослідної роботи (НДР) «Створення інтерактивної бази обліку та реєстрації торгових марок імпортованого декоративного каміння» було розроблено порядок обліку та реєстрації торгових марок імпортованого декоративного каміння згідно з європейськими стандартами, розроблено методику визначення сортності декоративного каміння різних торгових марок і методику оцінювання полірованої

фактури обробки виробів з декоративного каміння.

Інформацією, яка має бути врахованою у реєстрі торгових марок імпортного каміння, є:

- петрографічний тип гірської породи (у петрографічному і комерційному визначенні відповідно до ДСТУ EN 12670:2011);
- назва торгової марки чи торгових марок (якщо їх декілька);
- місце походження (країна, область, район);
- колір і його варіації;
- текстурно-структурні особливості;
- мінеральний склад;
- водонасичення;
- пористість;
- густина;

- міцність на стиск;
- міцність на удар;
- хімічна стійкість крапельним методом;
- радіоактивність;
- геологічний вік;
- ідентифікаційні ознаки;
- якість полірування (блиску);
- подібні камені інших торгових марок;
- тлумачення торгових марок.

Зазначені вище якісні характеристики декоративних каменів, за виключенням особливостей забарвлення і текстурного рисунку, а також блиску полірованої поверхні, є відносно стабільними в межах критеріїв, визначених для певної торгової назви. А тому облік забарвлення і текстурного рисунку є характеристиками, які безпосередньо ідентифікують торгову назву природного каменю і при цьому впливають на його сортову якість. Зокрема, при на-

нерідко якісні характеристики імпортованих декоративних каменів не завжди достовірні або вичерпні для встановлення можливості їх використання за певними напрямками. Створена інтерактивна системи обліку торгових марок імпортованого декоративного каміння та їх якісних характеристик дасть можливість обробникам, споживачам кам'яної продукції і державним органам оперувати перевіреними і підтвердженими даними. Основна інформація, яка має бути врахованою в реєстрі торгових марок імпортованого каміння, наведена у таблиці 1. Тут чітко проілюстровано, що при наявності на ринку мармуру з однаковою торговою назвою «THASSOS» є велика кількість його відмін, які вирізняються текстурно-колірними властивостями і мінеральним складом.

тивних, фізико-механічних, технологічних властивостей) стосовно інформації, наданої виробником.

У рамках НДР у ДГЦУ також було розроблено методику визначення сортних відмін декоративних каменів і методику оцінювання полірованої поверхні виробів з декоративного каменю. Це є актуальним для імпортерів, які зможуть реєструвати торгові марки ввезених декоративних каменів та їх якісні характеристики і лабораторними дослідженнями підтвердити їх якісні характеристики.

Методика визначення сортності декоративного каміння різних торгових марок розроблено з урахуванням їх петрографічних типів (мармур і мармурований вапняк, вапняк і травертин, граніт, лабрадорит і ларвікіт, габро, сланець і пісковик). Тут сформовано

Таблиця 1. Основна інформація для реєстру торгових марок імпортованого декоративного каміння

Торгова назва	Петрографічний тип гірської породи (петрографічне / комерційне значення)	Колір і його варіації	Текстурно-структурні особливості	Місце походження (країна, область, район)	Мінеральний склад	Якість полірування
THASSOS CRYSTALLINA SEMI WHITE	кальцитовий мармур / мармур	білий	з прожилками	Теологос (Тасос), Греція	CaCO ₃	висока
THASSOS LIMENAS WHITE	доломітовий мармур / мармур	білий	без прожилок	Ліменас (Тасос), Греція	CaMgCO ₃	висока
THASSOS LIMENAS WHITE WITH VEINS	доломітовий мармур / мармур	білий	з прожилками	Ліменас (Тасос), Греція	CaMgCO ₃	висока
THASSOS SALIARA WHITE	доломітовий мармур / мармур	білий	без прожилок	Панагія, (Тасос), Греція	CaMgCO ₃	висока

явності нетипових для природного каменю прожилків у текстурному рисунку, зменшується його вартість або реєструється нова торгова назва. Торговою назвою декоративних каменів є їх власна назва, за якою їх відрізняють. Вона є засобом індивідуалізації декоративних каменів та учасників господарського обігу і належить до об'єктів права інтелектуальної власності. Позитивні якісні характеристики декоративних каменів, визначені декоративними, фізико-механічними і технологічними властивостями, формують довіру споживачів до торгової назви, до якості, в якій споживач упевнений.

Інформація, розміщена у базі зареєстрованих торгових марок імпортованого декоративного каміння, буде використовуватись для:

- сертифікація якості декоративного каменю за торговою назвою;
- сертифікація на підставі наданого пакету документів стосовно якісних характеристик декоративного каменю;
- сертифікація на підставі лабораторного дослідження представлених зразків декоративного каменю;
- підтвердження (в окремих випадках визначення) сортності декоративного каменю;
- сортність декоративних каменів щодо їх якісних характеристик (декора-

критерії, за якими визначається рівень сортової якості декоративного каміння згідно з вимогами, передбаченими європейськими стандартами (EN), імплементованими відповідно до законодавства України.

Використана література

Рекомендації щодо міжнародних непатентованих назв [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.who.int/medicines/services/inn/innquidance/en/index.html>